

Algoritmai

Dvejetainė paieška

Praėjusios pamokos santrauka

- Susipažinome su sąrašų Python ir masyvų C++ pagrindinėmis sąvokomis.
- Išmokome naudoti sąrašus ir masyvus duomenų saugojimui ir tvarkymui.
- Atlikome praktines užduotis, taikydami šias duomenų struktūras Python ir C++ programose.

Ką išmoksime šiandien

- Dvejetainės paieškos algoritmas

Dvejtainės paieškos algoritmas

Principas:

- Pradinė sąlyga: Masyvas turi būti surikiuotas didėjančia arba mažėjančia tvarka.
- 2. Pirmas žingsnis: Randame vidurinį masyvo elementą.
- 3. Patikrinimas:
 - - Jei vidurinis elementas yra tas, kurio ieškome, paieška baigta.
 - - Jei ieškomas elementas yra mažesnis už vidurinį, toliau ieškome tik kairinėje pusėje.
 - - Jei ieškomas elementas yra didesnis už vidurinį, toliau ieškome tik dešinėje pusėje.
- 4. **Pakartojimas:** Tęsiame procesą su atitinkama puse tol, kol randame elementą arba paaiškėja, kad elemento nėra (jei sumažėja paieškos diapazonas iki nulio).

Pseudokodas

funkcija DvejtainėPaieška(masyvas,
ieškomasElementas):

pradžia = 0

pabaiga = masyvoDydis - 1

kol pradžia ≤ pabaiga:

vidurys = (pradžia + pabaiga) // 2

jei masyvas[vidurys] ==
ieškomasElementas:

grąžinti vidurys

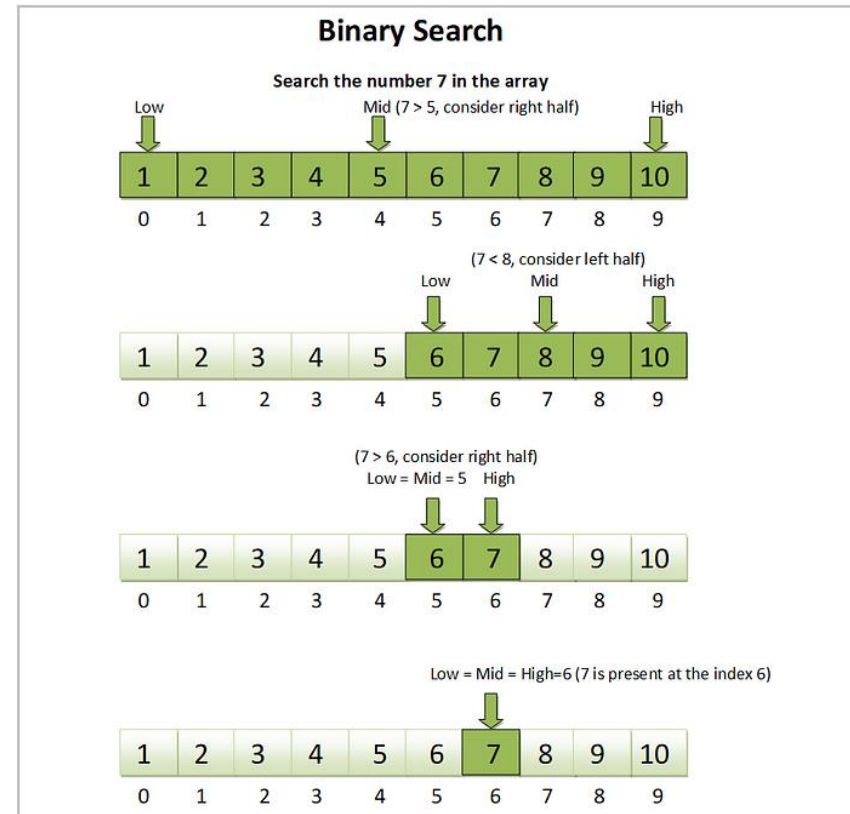
jei masyvas[vidurys] < ieškomasElementas:

pradžia = vidurys + 1

kitaip:

pabaiga = vidurys - 1

grąžinti -1 // Elementas nerastas

Laiko sudėtingumas

$O(\log n)$,

kur n yra masyvo dydis. Kiekviename žingsnyje masyvas dalijamas per pusę, todėl *algoritmas yra efektyvus dideliems masyvams*

Python igyvendinimas

```
def binary_search(arr, target):
    left, right = 0, len(arr) - 1

    while left <= right:
        mid = (left + right) // 2 # Randame vidurį

        if arr[mid] == target:
            return mid # Elementas rastas

        elif arr[mid] < target:
            left = mid + 1 # Ieškome dešinėje pusėje

        else:
            right = mid - 1 # Ieškome kairėje pusėje

    return -1 # Elementas nerastas

# Pavyzdys:
arr = [1, 3, 5, 7, 9, 11, 13]
target = 7

result = binary_search(arr, target)
if result != -1:
    print(f'Elementas rastas indeksu {result}')
else:
    print('Elementas nerastas')
```

C++ igyvendinimas

```
int binary_search(const std::vector<int>& arr, int target) {
    int left = 0, right = arr.size() - 1;

    while (left <= right) {
        int mid = left + (right - left) / 2; // Randame vidurį

        if (arr[mid] == target)
            return mid; // Elementas rastas

        else if (arr[mid] < target)
            left = mid + 1; // Ieškome dešinėje pusėje

        else
            right = mid - 1; // Ieškome kairėje pusėje
    }

    return -1; // Elementas nerastas
}

int main() {
    std::vector<int> arr = {1, 3, 5, 7, 9, 11, 13};
    int target = 7;

    int result = binary_search(arr, target);
    if (result != -1) {
        std::cout << "Elementas rastas indeksu " << result << std::endl;
    } else {
        std::cout << "Elementas nerastas" << std::endl;
    }
}
```


Paaiškinimas

Python:

- `binary_search` funkcija priima masyvą `arr` ir ieškomą elementą `target`.
- Naudojamas ciklas, kuris kartoja, kol `left` (kairė riba) yra mažesnė arba lygi `right` (dešinė riba).
- Kiekvienoje iteracijoje randamas vidurinis elementas `mid` ir lyginamas su ieškomu elementu.
- Jei randamas ieškomas elementas, funkcija grąžina jo indeksą. Jei nerandama, grąžinama `-1`.

C++:

- Veikimas yra toks pat kaip Python versijos, tik su C++ sintakse.
- Funkcija taip pat grąžina elemento indeksą, jei randama, arba `-1`, jei nerandama.
- Naudojamas `vector<int>` kaip pagrindinė duomenų struktūra.

Praktinė užduotis

- Reikia pritaikyti pateiktą dvejetainės paieškos algoritmą ir rasti elementus: 7, 15

[1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 16]

Apibendrinimas

■ Efektyvumas:

Dvejetainė paieška yra itin efektyvus algoritmas, nes jo sudėtingumas yra $O(\log n)O(\log n)$, o tai reiškia, kad paieška atliekama labai greitai, ypač dideliuose masyvuose.

■ Veikimas tik su surikiuotais masyvais:

Algoritmas veikia tik tada, kai duomenys yra iš anksto surikiuoti, todėl prieš pradedant paiešką būtina pasirūpinti, kad masyvas būtų tinkamai sutvarkytas.

■ Svarbiausi aspektai:

Greitas paieškos laikas: Dėl mažėjančios paieškos erdvės per kiekvieną iteraciją paieška atliekama labai efektyviai, net ir su dideliais duomenų rinkiniais.

Plačiai naudojamas: Dvejetainės paieškos algoritmas yra svarbus įrankis programinės įrangos inžinerijoje, dažnai naudojamas duomenų struktūrose, paieškos sistemose ir daugelyje kitų sričių.

Pabaiga